

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในจังหวัดกำแพงเพชร โดยจำแนกตามตำแหน่งวุฒิการศึกษาและขนาดสถานศึกษา

แหล่งข้อมูลในการวิจัย คือ สถานศึกษาชั้นพื้นฐานในจังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 397 แห่ง ซึ่งผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 1 คน และครูผู้สอนจำนวน 1 คน ในแต่ละสถานศึกษา รวมทั้งสิ้น 794 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยกำหนดคะแนนเป็น 1 2 3 4 และ 5 สำหรับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในจังหวัดกำแพงเพชร ระดับน้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด ตามลำดับ

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมวิเคราะห์สำเร็จรูป SPSS for windows (Statistical Package for the Social Science for windows) ซึ่งได้ค่าสถิติ ร้อยละ(%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามและสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในจังหวัดกำแพงเพชร และการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานใช้ค่า t – test และค่า ANOVA (F – test)

สรุปผล

สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในจังหวัดกำแพงเพชร สามารถสรุปได้ดังนี้

1. สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในจังหวัดกำแพงเพชรอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านการบริหารกิจการนักเรียนการบริหารด้านธุรการ การเงิน พัสดุ และอาคารสถานที่ ($\bar{X} = 3.89$) มีระดับสมรรถนะอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการ

บริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 3.48$) มีระดับสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง สามารถจำแนกรูปเป็นรายด้าน ได้ดังนี้

1.1 ด้านหลักและกระบวนการบริหารการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายของการศึกษา ซึ่งมีระดับสมรรถนะอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความสามารถในการ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และ ความรู้ในการบริหารจัดการการศึกษา ซึ่งมีระดับสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง

1.2 ด้านนโยบายและการวางแผนการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความสามารถกำหนดนโยบายวางแผนการดำเนินงานและประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา ซึ่งมีระดับค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีความคิดเห็นต่ำสุด คือ ความสามารถติดตามประเมิน และรายงานผลการดำเนินงานซึ่งมีระดับสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง

1.3 ด้านการบริหารด้านวิชาการ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความสามารถบริหารจัดการการเรียนรู้ ซึ่งมีระดับสมรรถนะอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความสามารถพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งมีระดับสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง

1.4 ด้านการบริหารด้านธุรการ การเงิน พัสดุ และอาคารสถานที่ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความสามารถพัฒนาสิ่งแวดล้อมทางกายภาพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ซึ่งมีระดับสมรรถนะอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความสามารถจัดระบบงานสารบรรณได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งมีระดับสมรรถนะอยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านบริหารงานบุคคล พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความสามารถเสริมสร้างขวัญและกำลังใจสำหรับครูและบุคลากรในสถานศึกษา ซึ่งมีระดับสมรรถนะอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความสามารถสรรหาบุคลากรที่มีประสิทธิภาพเข้ามาปฏิบัติงาน ซึ่งมีระดับสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง

1.6 ด้านการบริหารกิจการนักเรียน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความสามารถส่งเสริมวินัย คุณธรรม จริยธรรม และความสามัคคีในหมู่คณะซึ่งมีระดับสมรรถนะอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ

ความสามารถส่งเสริมการจัดกิจกรรมพิเศษเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ซึ่งมีระดับสมรรถนะอยู่ในระดับมาก

1.7 ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความสามารถจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา ซึ่งมีระดับสมรรถนะอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความสามารถประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษาซึ่งมีระดับสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง

1.8 ด้านการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความสามารถส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา ซึ่งมีระดับสมรรถนะอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความสามารถใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาและการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม และ ความสามารถประเมินการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อนำมาปรับปรุงการบริหารจัดการ ซึ่งมีระดับสมรรถนะอยู่ในระดับมาก

1.9 ด้านการบริหารประชาสัมพันธ์และความสัมพันธ์ชุมชน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความสามารถบริหารจัดการข้อมูลข่าวสารไปสู่ผู้เรียน ครู และบุคลากรในสถานศึกษา และ ความสามารถสร้างกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน โดยมีเป้าหมายในการเข้าไปช่วยเหลือชุมชน และเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ซึ่งมีระดับสมรรถนะอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความสามารถระดมทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการจัดการศึกษา ซึ่งมีระดับสมรรถนะอยู่ในระดับมาก

1.10 ด้านคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความสามารถในการส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้ร่วมงานมีคุณธรรมและจริยธรรมที่เหมาะสม ซึ่งมีระดับสมรรถนะอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความสามารถในการเป็นผู้นำเชิงคุณธรรม จริยธรรมและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีซึ่งมีระดับสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง

2. การเปรียบเทียบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในสังกัดจังหวัดกำแพงเพชร จำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ขนาดสถานศึกษา สรุปได้ดังนี้

2.1 สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของ
ข้าราชการครูในจังหวัดกำแพงเพชร จำแนกตามตำแหน่ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ 0.01 โดยที่ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเห็นว่าสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับสูงกว่าความคิดเห็นของครูผู้สอน

2.2 สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของ
ข้าราชการครูในจังหวัดกำแพงเพชร จำแนกตามวุฒิการศึกษา แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ 0.01 โดยที่ความคิดเห็นข้าราชการครูที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีเห็นว่า
สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับสูงกว่าความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มี
วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี

2.3 สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของ
ข้าราชการครูในจังหวัดกำแพงเพชร จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ไม่แตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยมีประเด็นที่น่าสนใจและสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายดังต่อไปนี้

1. สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของข้าราชการครู
ในสังกัดจังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมทุกด้านมีระดับสมรรถนะอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้าน
การบริหารงานบุคคลที่อยู่ในระดับต่ำที่สุด ในการที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารงานของ
ผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณีย์ เรืองโสภณ
(2548 : หน้า 51) ได้ศึกษา เรื่อง การบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนเทศบาลตามทัศนะของ
บุคลากรการศึกษา สังกัดเทศบาลกาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานของผู้บริหารทั้งนี้
เป็นเพราะภารกิจการบริหารสถานศึกษาตามแนวการจัดการศึกษาที่กำหนดในพระราชบัญญัติ
การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และกระบวนการเรียนรู้โดยภารกิจการบริหารโรงเรียน และการ
ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้จะสำเร็จอย่างมีคุณภาพได้นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีความสำคัญ
อย่างยิ่งต่อการเป็นปัจจัยที่เอื้อให้เกิดความสำเร็จ เพราะผู้บริหารเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการ
บริหารดังกล่าวนั้นดำเนินไปได้ตามวัตถุประสงค์ขององค์กร ที่กำหนดไว้ให้เป็นผู้ซึ่งรับผิดชอบ
ดำเนินการจัดการศึกษาในสถานศึกษาจึงจำเป็นที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความเข้าใจในภารกิจ
และปฏิบัติการกิจเหล่านั้นให้ครบถ้วน มีประสิทธิภาพเพื่อให้สถานศึกษามีคุณภาพได้มาตรฐาน
ตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาตามที่กำหนด เมื่อพิจารณาในเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีระดับ

สมรรถนะสูงสุด คือ ด้านการบริหารด้านธุรการ การเงิน พัสดุ และอาคารสถานที่ อยู่ในระดับมาก และด้านที่มีความคิดเห็นที่ต่ำสุดคือ ด้านการบริหารงานบุคคล อยู่ในระดับปานกลาง ใน การที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากสภาพการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษาพบสภาพปัญหา จำนวนครูขาดเกณฑ์ไม่ครบชั้น มอบหมายงานไม่ทั่วถึง คนที่มีปัญหามากไม่ได้รับการมอบหมาย งาน คนทำงานดีก็ให้ทำงานจนล้นมือ การดำเนินงานการแก้ปัญหายังไม่ดีพอ ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ เรืองเขต อุดทนต์ (2548: หน้า 98) ได้ศึกษา เรื่อง การบริหารงานของผู้บริหาร สถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 3-4 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเฉพาะระดับมัธยมศึกษาให้กับนักเรียน 12-18 ปี การปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพนั้น จะต้องใช้ทักษะและกระบวนการการบริหารในการกระตุ้น สนับสนุนส่งเสริมบุคลากรให้เกิดความร่วมมือร่วมใจอย่างจริงจังในการทำงาน ดังนั้น ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องปรับปรุงและพัฒนาทักษะและกระบวนการทางการบริหารของตนเองให้ สมบูรณ์ที่สุด

2. การเปรียบเทียบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็น ของข้าราชการครูในสังกัดจังหวัดกำแพงเพชร จำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ขนาด สถานศึกษา พบว่า

2.1 การเปรียบเทียบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความ คิดเห็นของข้าราชการครู ในจังหวัดกำแพงเพชร จำแนกตามตำแหน่ง แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน โดยผู้บริหารมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาสูงกว่าครูผู้สอนทุกด้านนั้น ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา มองความสามารถในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ของตนเองอยู่ในระดับสูง ผิดกับครูผู้สอนที่มองว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความสามารถมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ จำรูญ บุรณกุล และคณะ (2547 : หน้า 100) ได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง ทรรศนะของ ข้าราชการครูเกี่ยวกับการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาพิจิตร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารมองตนเองซึ่งเป็นไปตามธรรมชาติของมนุษย์ที่ ย่อมมองตนเองว่าดี ซึ่งเป็นไปตามธรรมชาติของมนุษย์ที่ย่อมมองตนเองว่าถูกต้อง ไม่มีใครมอง ตนเองว่าไม่ดี สำหรับการวิจัยครั้งนี้จึงทำให้ผู้บริหรมองตนเองว่าปฏิบัติตนตามสมรรถนะอยู่ใน ระดับมาก และอีกประการหนึ่งการที่ผู้บริหารส่วนใหญ่ได้รับการพัฒนาโดยประชุมอบรม สัมมนา หรือมีการศึกษาต่อจึงทำให้ผู้บริหารได้นำความรู้ความสามารถมาใช้จึงทำให้มุมมองของผู้บริหาร แตกต่างจากครู

2.2 การเปรียบเทียบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในจังหวัดกำแพงเพชร จำแนกตามวุฒิการศึกษา แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยที่ความคิดเห็นข้าราชการครูที่มีวุฒิมหาบัณฑิตสูงกว่าปริญญาตรีเห็นว่าสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับสูงกว่าความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีวุฒิมหาบัณฑิตปริญญาตรีทุกด้าน ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้ส่วนราชการในสายงานทุกระดับที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาดังแต่ระดับกระทรวง ส่งเสริมให้มีระบบกระบวนการผลิต การพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยการกำกับ และประสานให้สถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมและให้เข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรและพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง (มาตรา 52) ผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบันจึงมีความตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น จึงต้องส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพครูให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ เพื่อนำไปสู่การประเมินผลงานทางวิทยฐานะ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประยูร แจ่มจรัส (2548 : หน้า 134) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามภารกิจสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาทุกคนจะได้รับการอบรมก่อนเข้าปฏิบัติหน้าที่และในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ที่ต้องการได้รับการนิเทศติดตามผลการปฏิบัติงานจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งต้องปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับและนโยบายทางการราชการกำหนด

2.3 การเปรียบเทียบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในจังหวัดกำแพงเพชร จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาไม่ว่าจะอยู่ในสถานศึกษาขนาดใด จำเป็นต้องมีการประกันคุณภาพสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 (ตามมาตรา 47) จึงทำให้สถานศึกษาทุกแห่งให้มีการระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก ต้องมีการพัฒนาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดไว้ ยกตัวอย่างการพิจารณาความดีความชอบของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร ใช้เกณฑ์การพิจารณาผลการปฏิบัติงานที่เน้นไปที่ความสามารถของตัวบุคคลโดยการทำบันทึกความดีในรอบปีที่ผ่านมาของตนเอง ซึ่งไม่ได้นำขนาดสถานศึกษามาเป็นเกณฑ์ในการพิจารณา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรุณี นามบุญลือ (2548,

บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) มาพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 พบว่า เมื่อจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ในภาพรวมมีการดำเนินงานแต่ละมาตรฐานไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วันชีรา เบ็ญละเดะ (2546) ที่ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหาร กับการปฏิบัติงาน ตามกระบวนการบริหารงานบุคคล ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดนราธิวาส พบว่า เปรียบเทียบการบริหารและการปฏิบัติงานตามกระบวนการงานบริหารงานบุคคลของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดนราธิวาส จำแนกตามขนาดโรงเรียนแล้วมีการบริหารงาน ไม่แตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประยูร แจ่มจรัส (2548 : หน้า 136) ที่ศึกษา เรื่อง การศึกษาการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามภารกิจสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนครปฐม งานวิจัย ได้อ้างงานวิจัยของ เกื้อกุล แสงพริ้ง (2541) พบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยโรงเรียนขนาดเล็กมีประสิทธิภาพน้อยกว่าโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดกลางมีประสิทธิภาพน้อยกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดกำแพงเพชร ควรมีการพัฒนาสมรรถนะด้านการบริหารงานบุคคล ในเรื่องความสามารถสรรหาบุคลากรที่มีประสิทธิภาพเข้ามาปฏิบัติงาน
2. ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดกำแพงเพชร ควรมีการพัฒนาสมรรถนะด้านนโยบายและการวางแผนการศึกษา ในเรื่องความสามารถติดตามประเมิน และรายงานผลการดำเนินงาน
3. ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดกำแพงเพชร ควรมีการพัฒนาสมรรถนะด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ในเรื่องความสามารถประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ทั้งนี้ในการพัฒนาสมรรถนะด้านต่าง ๆ ข้างต้นของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องได้รับการสนับสนุนและการนิเทศติดตามจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาครั้งนี้ผู้ให้ข้อมูลเป็นข้าราชการครูเท่านั้น ซึ่งผลการศึกษาที่ได้มีขอบเขตจำกัด ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานจากตัวแปรอื่น ๆ เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง นักเรียน เป็นต้น
2. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน โดยผู้วิจัยเข้าไปอยู่ในพื้นที่เพื่อสังเกต สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมากขึ้นและเกิดความหลากหลายในการศึกษาวิจัย
3. ควรมีการศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ